

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

תוכן עניינים

1. שחיטתן בכל מקום בעזרה.....1
2. האומר הרי עלי במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת במרחשת במרחשת ... זו להביא במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת הרי זו פסולה.....2
3. חטאת חלב ששחטה לשם חטאת דם לשום חטאת עבודת כוכבים לשום חטאת נזיר לשום חטאת מצורע ... מתני ליה לכולהו לפסולא.....3

דף ג.

א. שחיטתן בכל מקום בעזרה

כבר התבאר במסכת זבחים דף נה. ששלמי יחיד¹ שלשה מינין², האחד הוא הבא שלמים בלא לחם כגון שלמי חגיגה ושמחה וזהו הנקרא שלמים, והשני שלמים הבאים עם הלחם וזהו הנקרא תודה כמו שהתבאר, והמין השלישי שלמים שמקריב הנזיר ביום מלאת כמו שהתבאר.

וכיצד מעשה שלשתן, שוחט בכל מקום בעזרה וזורק הדם שתים שהן ארבע כמו שהתבאר בעולה ואשם, ומפשיט ומוציא האימורין, ואח"כ מנתח את הבשר ומפריש החזה ושוק הימין ונותן האימורין עם החזה והשוק על ידי הבעלים וכהן מניח ידו תחת ידי הבעלים³ ומניף הכל לפני ה' במזרח⁴, וכן כל הטעון תנופה במזרח מניפין אותו.

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ט הלכה ה - ו

² משא"כ בצבור דליכא תודה ואיל נזיר. הר המוריה

³ עיין סוכה מ"ז ב' וקדושין ל"ו ב' ומנחות ס"א ב' ועיי"ש בתוס' בכל המקומות שהקשו הא יד הבעלים הוי הציצה בין האימורים ובין יד הכהן ושם בקדושין תירצו דנזיה"כ הוא יעו"ש בחד תירוץ ומדברי רבינו משמע ג"כ כך ועיין ת"כ צו פט"ו פרישה י"א יעו"ש. הר המוריה שם.

⁴ עיין מנחות ס"א א' וברש"י שם שכתב דכ"ש במערב ומרן תמה על רבינו מה שמשמע מדברי' דדווקא במזרח יעו"ש וכן תמה הקרבן אהרן בפרשת צו פט"ו יעו"ש ואולי י"ל כי טעם רבינו כי אין מעבירין על המצות ותיכף יש לקיים המצוה כשבא למקום שיכול לקיים אבל באמת אין הדבר מוכרע דלדעת רבינו יהי' דווקא במזרח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ומנין ששוחטים⁵ קדשים קלים בכל העזרה, שהרי נאמר בשלמים (ויקרא ג פסוק ב) וְשָׁחֲטוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְנֹאמַר (שם פסוק כ) וְשָׁחַט אֶתוֹ לְפָנַי אֹהֶל מוֹעֵד⁶ להכשיר כל הרוחות שהרי לא ייחד להם רוח, והוא הדין לשאר הקדשים קלים ואם שחטם בהיכל כשרים, אבל אם שחטן בגנו של היכל פסולין שאין הגנות ראויות לשחיטה כלל אלא בקרקע העזרה. קדשים קלים⁷ הנשחטים בכל העזרה נשחטים בעזרה אפילו אחורי ההיכל.

ב. האומר הרי עלי במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת מה שהביא הביא וידי נדרו לא יצא ... זו להביא במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת הרי זו פסולה

האומר הרי עלי⁸ במחבת והביא במרחשת, במרחשת והביא במחבת, מה שהביא הביא שאנו אומרים לא לשם נדרו הביא אלא כנדבה⁹, וידי חובתו לא יצא. ובעת שמביא¹⁰ צריכין לישאל לו על מה הוא מביא, ואם יאמר לחובתו מביא, לא יקבלו ממנו ופסולה¹¹.

ואם אמר סולת זו להביא במרחשת והביאה במחבת, או במחבת והביאה במרחשת, או מאפה תנור והביא במרחשת, או במנחת סולת וכדומה¹²,

ולא במערב וצ"ע ועיין בספרי נשא פיסקא ל"ז שם משמע דדווקא במזרח יעו"ש היטיב וע"ע תו"כ מצורע פ"ב פרשה ג' יעו"ש. הר המוריה שם.

⁵ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה ד

⁶ גירסת הכס"מ

⁷ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ה הלכה ד כמבואר להדיא כאן בגמ' ומכאן תמדהו האחרונים על הכס"מ שכתב על דברי הרמב"ם אלו "מ"ש רבינו אפי' אחורי ההיכל צריך למוד מנין לו" דהוא מפורש כאן.

⁸ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק יז הלכה ב

⁹ רש"י קב: ד"ה מה שהביא

¹⁰ ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן צו סעיף ב

¹¹ מלשון רש"י משמע דנאמן מדלא כתב דוודאי לא לשם נדרו הביאו.

¹² כך מסתברא וכ"מ מערול השלחן שם ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

הרי זו פסולה, שהרי נקבע בסולת זו מה שאמר ואינו יכול לשנותה לאחרת¹³. וכן כל כיוצא בזה.

אולם אם נדר מנחת סולת¹⁴ והביא במרחשת או במחבת או אפה בתנור יצא ידי חובתו אפילו אמר סולת זו.

דף ג:

ג. חטאת חלב ששחטה לשם חטאת דם לשום חטאת עבודה כוכבים לשום חטאת נזיר לשום חטאת מצורע ... מתני ליה לכולהו לפסולא

כבר התבאר במסכת זבחים דף ז. וט. שחטאת¹⁵ ששחטה לשם חטא אחר, כגון שבאה על אכילת חלב, ושחטה על אכילת דם פסולה.

וכבר התבאר שם ושם דף ו: שהמפריש¹⁶ חטאתו על החלב שאכל לא יביאנה על השבת שחלל, או על הדם שאכל שנאמר (שם ד פסוק כח) וְהָבִיֵא קֶרְבָּנוֹ שְׁעִירַת עִזִּים תְּמִימָה נְקֵבָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא עַד שִׁיהִיָּה קֶרְבָּנוֹ לְשֵׁם חַטָּאוֹ לֹא שִׁיקְרִיבֶנָה מִחַטָּא עַל חַטָּא, וְאִם הִקְרִיב פִּסְלָה¹⁷.

¹³ רש"י שם ד"ה זו להביא

¹⁴ במשנה למלך שם פרק יג הלכה י במאי דס"ל להרא"ם והרב בעל לחם משנה שגם מנחת הסולת היה בה אפייה והיתה באה עשר חלות דומיא דשאר מנחות אפיה זו דמנחת הסלת באיזה כלי היתה נעשית במחבת או במרחשת או בתנור ולא ראיתי בגמ' שום גלוי לזה וגם רבינו לא ביאר דין זה ואולי יאמרו דמנחת הסולת הרשות בידו לאפותה באיזה כלי שירצה דדוקא האומר הרי עלי במחבת והביא במרחשת או מרחשת והביא במחבת קי"ל דלא יצא ידי חובתו וכמ"ש רבינו ריש פ"ז מהלכות אלו אבל האומר הרי עלי מנחת הסלת יכול לאפותה באיזה כלי שירצה. עיי"ש שהאריך בשיטתם ואפילו לפי מה שהסיק שם הכלל העולה דלפי מה שכתבנו בדעת רבינו מנחת הסולת לא היה בה חיוב באפייה כלל אלא היתה מתחלקת לכהנים תיכף אחר הבליחה. אך מכל מקום יכול לאפותה.

¹⁵ רמב"ם שם הלכה ו

¹⁶ רמב"ם הלכות שגגות פרק ג הלכה ג - ד והכא חידש שאפילו שחייב בחטאת על חטא אחר לא מהני ועיין בזבח תודה דף ו. שהקשה מדרבא לעיל דף ז. שחטאת ששחטה לשם חטאת כשרה ויסתור ברייתא דפסולה ועוד למה לא הביא הש"ס פלוגתא בזה וההיא מתנוד"ה שהרי נזיר כו: וכתבו היה מדקדק הר"ם דאמר בפ"ק דזבחים (דף מ:): חטאת חלב ששחטו לשם חטאת דם כשרה והכא אמר דלא כיפר ויש לחלק דהתם מיירי שלא היה חייב שתייהם כי אם חטאת חלב ולכך עדיף אבל הכא שנתחייב שתייהן הוי עקירה יותר ועוד יש לומר דודאי לענין להתכפר בו בשביל חטאת חלב שהיתה עומדת לכך איכא מאן דאמר כשרה אבל הכא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

יתר על זה אמרו הפריש חטאתו על חלב שאכל אמש לא יביאנה על חלב
שאכל היום ואם הביא כפר¹⁸, וי"א¹⁹ שלא כפר.

איירי להתכפר בו משום חטאת דם שרוצה לעוקרו ממה שהיה מתחילה לכך לא כיפר. וברמב"ם משמע שלא
חילק בכך ובכל אופן פסל, וכתב שם שלולי דברי הרמב"ם ותוס' היה מחלק בין היכא שהבעלים שינה אם
כן גילה בדעתו שאינו חפץ להתכפר על מה שהפריש אלא על חטא אחר ולהכי פסל שכאילו אמר לא יתכפר
לי חטאת זה ובהכי איירי בסוניין אך רבא איירי שהכהן שינה ובזה אינו פוסל כיון שאינו שינוי קודש והבעלים
רוצה להתכפר בהא. ולהלכה פסק להחמיר כדעת הרמב"ם וכן בתורת הקדשים שם ס
¹⁸ גרסת הר"י קורקוס וכן משמע ברמב"ם מעילה ד הלכה ה כמש"כ בלח"מ שרק בהפריש מחטא לחטא אחר
כחלב ודם ולא כיפר ולא הזכיר מחטא לאותו חטא, וכ"כ בחדושי מים חיים
¹⁹ מובא בלח"מ גרסא זו בדברי רבינו וכן עיין במעשה רקח וכן היה גרסת התו"ט ועיין הר המוריה שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

